

ROZPORZĄDZENIA URZĘDOWE

ŁOMŻYŃSKIEJ KURJI DIECEZJALNEJ.

Nr 2.

Łomża, dnia 1 lutego 1935 r.

Rocznik IX.

T R E Ś C :

14. List pasterski o odpustach.	17. Brewjarze.
15. Uroczystość papieska.	18. Książki polecane.
16. Aprobata.	19. Zmiany w duchowieństwie.

Nr 14

Stanisław Kostka Łukomski

ze zmiłowania Bożego i Stolicy Apostolskiej łaski

Biskup Łomżyński

Dr. Fil.

UKOCHANI DIECEZJANIE.

Z pełni swoich upoważnień pasterskich Ojciec św. Pius XI w dniu 2 kwietnia ubiegłego roku nowo całemu światu ogłosił łaski nadprzyrodzone. Zamykając Rok święty, obchodzony w chrześcijaństwa stolicy w Rzymie, z powodu 1900-iej rocznicy dokonania przez Zbawiciela odkupienia świata, ogłosił także roczny jubileusz dla całego św. Kościoła, obdarzając licznymi łaskami wszystkich wiernych, którzy wykonując przepisane pobożne uczynki z tych łask skorzystać zapragną.

W roku poprzednim wierni, którzy to uczynić mogli, pośpieszyli do Rzymu, bo tylko tam były otwarte źródła tych nadzwyczajnych łask. W czasie zaś od niedzieli Przewodniej roku ubiegłego aż do niedzieli Przewodniej roku obecnego biją te źródła na całym katolickim świecie.

Podaję wam już za pośrednictwem Ks. Ks. Proboszczów warunki, które dla dostąpienia łask jubileuszowych spełnić trzeba. Wielu też z was z odpustu jubileuszowego już skorzystało. Pragnę atoli także jeszcze opieszale zachęcić do zdobycia tych nadzwyczajnych środków uświęcenia duszy.

Powodem, dla którego Ojciec św. ten jubileusz ogłosił, jest nie

co innego, jeno owa wielka jedyna w swoim rodzaju i przeogromna co do swoich skutków Ofiara Pana Jezusa. Złożył ją nasz Zbawiciel z życia Swojego ludzkiego, aby ludzie odzyskali znowu żywot wieczny, utracony przez sprzeniewierzenie się pierwszych ludzi Stwórcy i Panu niebieskiemu.

Wielka to była ofiara, bo złożona przez Boga i człowieka w jednej osobie; jedyna to była ofiara w tym rodzaju, bo ów ofiarnik Bóg-człowiek już więcej tej ofiary przez ofiarowanie Swojego życia nie powtórzy. Wprawdzie Ofiara mszy św., składana przez tego samego Pana Jezusa, jest odnawianiem Ofiary krzyżowej, lecz w Ofierze mszy św. nie powtarza się już owa bolesna męka i okrutna krwawa śmierć, które na Golgocie dokonywały dzieła odkupienia.

Ofiara kalwaryjska Pana Jezusa miała wartość nieskończoną i nieograniczoną, bo wartość poświęcenia zależy przede wszystkim od godności osoby, która się poświęca. Ponieważ zaś Pan Jezus był Bogiem zarazem, więc Jego ofiara czerpie swoją moc i wartość z Jego nieskończonej godności Boskiej.

Ta ofiara objęła co do mocy gładzenia wszystkie winy ludzkie, zarówno grzech pierworodny, jak grzechy uczynkowe wszystkich ludzi i wszystkich czasów. Powiedział bowiem sam Pan Jezus, iż przyszedł Syn człowieczy szukać i zbawiać, co było zginęło (św. Łuk. 19,10). Podobnie nauczali apostołowie. Św. Piotr pisał w swoim liście pasterskim (1, 3, 18): „Chrystus raz umarł za grzechy nasze, sprawiedliwy za niesprawiedliwych, aby nas ofiarował Bogu”. A św. Paweł jeszcze silniej myśl tę wyraził pisząc do Tymoteusza (1, 4, 16): „Nadzieję pokładamy w Bogu żywym, który jest Zbawicielem wszystkich ludzi”.

Zatem źródło odkupienia i zbawienia jest dla nas otwarte. Stoi przy nim Zbawiciel, by pełnię łask, dających żywot wieczny, z niego czerpać dla wszystkich, co się do niego po to życie zbliżają, pouczeni i prowadzeni przez Kościół, tego doskonałego Pasterza Chrystusowych owieczek.

Przeto jak wielką powinna być nasza wdzięczność dla Pana Jezusa za ten bezmiar Jego miłości i oddania się Jego nam. Jak ochoczo sposobem nadprzyrodzonym t. j. w modlitwie, pobożności i przez przyjmowanie częste sakramentów św. powinniśmy obchodzić ten pamiątkowy jubileusz dokonanego naszego odkupienia.

W skupieniu wielkiem go obchodźmy, potrzebnem tem więcej, że zło w świecie jakoby się właśnie teraz więcej rozpętało i silniej na sprawy religijne się rzucało. Widocznie upokorzony przez Zbawiciela duch ciemności i grzechu usiłuje tym naporem swoim

zagłuszyć piękne dźwięki dzwonu, przypominające radosny hymn odkupienia człowieka.

Szczęśliwi jesteśmy, że żyjemy w czasie, na który ta 1900-na rocznica ofiary krzyżowej, a z nią także ustanowienia Najśw. Sakramentu i Kapłaństwa przypadła. Gdy Ojciec św. stworzył nam obecnie jeszcze szerszej skarbnicę łask Chrystusowych, zaczerpnijmy z niej pełną dłoń, abyśmy nie poprzestali tylko na samem oglądaniu tej jubileuszowej uroczystości, ale abyśmy przede wszystkim z jej pomocą zapewnili sobie osiągnięcie tej przez Pana Jezusa wysłużonej chwały wiecznej.

Ogłoszony nam jubileusz daje możność odpuszczenia zupełnego wszystkich kar, zwanych doczesnymi, jakie wierni przez swoje grzechy ściągnęli na siebie. Warunkami dostąpienia tego odpustu są: nawiedzanie w przepisanej liczbie kościołów, odprawianie tam oznaczonych modlitw i przyjęcie sakramentów Pokuty i Ołtarza, przy czem Ojciec św. udzielił spowiednikom bardzo obszernych upoważnień co do odpuszczania grzechów.

Celem głównym tego jubileuszu jest ułatwienie wiernym uwolnienia się od kar doczesnych, jednak spełnianie przepisanych warunków pobudza równocześnie do ożywienia i utrwalenia wogóle pobożności.

Nie tylko innowiercy, lecz także wielu katolików naukę Kościoła o odpustach błędnie pojmują, bądź to mieszając odpust ze zgładzeniem grzechów, bądź nie rozeznając jasno warunków dostąpienia odpustu.

Przeto naprzód trzeba wiedzieć, że odpust nie jest darowaniem grzechów, zwłaszcza śmiertelnych, które mogą być odpuszczone jedynie przez sakramenty chrztu lub pokuty. Wiadomo bowiem, że przez godne przyjęcie sakramentu pokuty dostępuje się odpuszczenia grzechów oraz kary wiecznej czyli przeznaczenia do piekła. Co się zaś tyczy kary doczesnej czyli obowiązku zadośćuczynienia wedle swoich sił ludzkich Panu Bogu, sakrament pokuty nie gładzi jej zawsze i nie całkowicie. Może być ona zgładzona za życia z reguły przez różne dobrowolne albo przez Boga zesłane utrapienie lub też po śmierci przez odbycie cierpień czyścowych.

Jednakże kary doczesne mogą być darowane w sposób nadzwyczajny zupełnie lub częściowo właśnie przez dostąpienie odpustu, a to dlatego, że ktoś inny złożył za nas okup sprawiedliwości Bożej. Na ten okup składają się nieskończonej wartości cierpienia i Ofiara krzyżowa Zbawiciela, dalej ofiary mszy św., zasługi Matki

Najśw. oraz nadmiar zasług męczenników, świętych i wielu ludzi współczesnych, którzy przed Bogiem więcej się zasługują, niż im samym potrzeba do wypłacenia się sprawiedliwości Bożej. Wszystkie te zasługi tworzą niewyczerpujący się skarbiec, z którego Kościół czerpie na gładzenie doczesnych kar ludzi lub dusz, którym przyswaja odpusty.

A swoje upoważnienie do odpuszczania także kar doczesnych Kościół ma od Pana Jezusa, który je dał Piotrowi i jego następcom w słowach: Cokolwiek rozwiązesz na ziemi będzie rozwiązane i w niebie (Mat. 16,19). Korzystał też z tego upoważnienia Kościół od czasów apostołskich po wszystkie wieki aż do naszych czasów.

Odpustu dostąpić może tylko katolik, będący w łączności z Bogiem przez łaskę uświęcającą, a z Kościołem Chrystusowym przez węzeł prawowitej przynależności. Przeto pozbawieni są tego dobrodziejstwa niekatolicy, dalej osoby w grzechach ciężkich lub w tak zwanej ekskomunice kościelnej pogrążone. Głównym warunkiem dostąpienia odpustu jest zazwyczaj obowiązek przystąpienia do św. sakramentów Pokuty i Ołtarza obok innych uczynków dobrych, jak modlitwa, post i jałmużna.

Warunki odpustowe muszą być wypełnione tak, jak je Kościół przepisuje, nadto potrzebna jest intencja czyli wola pozyskania odpustu. A jeśli przy przepisanych warunkach jest o tem odpowiednia wzmianka, można odpusty, przez siebie pozyskane skierować na okupienie kar dusz w czyściu pokutujących.

Wobec wielu niebezpieczeństw duszom grożącym lub przeszkadzającym im w służbie Bożej, wobec konieczności przygotowania się ludzi jaknajlepiej na drogę wieczności, Kościół rozsiał w naszym życiu religijnem bardzo liczne odpusty zupełne lub częściowe, aby przez nie zachęcać wiernych do wytrwania w dobrem, pociągnąć ich do źródeł łask sakramentalnych, utrzymywać w ich duszach nieprzerwany stan łaski uświęcającej i tak ułatwić wejście do chwały niebieskiej.

Wśród odpustów odpusty jubileuszowe odznaczają się szczególną wagą i szczególniejszymi dobrodziejstwami. Są one wywołane pewnymi ważnymi zdarzeniami lub pamiątkami religijnymi czy kościelnymi. Odpust jubileuszowy naprzykład w bieżącym roku łączy się z 1900 rocznicą śmierci Chrystusa Pana na krzyżu i dokonanego przez Niego odkupienia świata.

Ale pozatem ileż to religijnych uczynków jest wzbogaconych odpustami. Te wasze odpusty parafjalne, na które podążacie z okazji pewnych świąt lub uroczystości świętych, czczonych w szczegól-

niejszy sposób w waszych świątyniach — to sposobność dostąpienia odpustu zupełnego, jeśli przystąpicie do sakramentów św. Pokuty i Ołtarza i pomodlicie się w danym kościele na intencję Ojca św.

Do iluż modlitw, pobożnych westchnień, udziału w procesjach, w religijnych zebraniach, udzielania pomocy ubogiemu i tylu innych dobrych uczynków Papież przywiązał odpusty, aby do nich zachęcać i równocześnie przynosić ulgę duszom zmarłych obciążonym obowiązkiem pokutowania.

Czyż pamiętacie, że do chrześcijańskiego powitania „*Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus*” i do odpowiedzi „*na wieki wieków Amen*” jest przywiązany odpust 100 dni? Wprowadzajcie to powitanie powszechnie i zachęcajcie swoje dzieci do jego używania, bo to jest najpiękniejsze powitanie między katolikami.

Czy wiecie, że dzieci *przystępujące do I Komunii św.* oraz krewni do 3-go stopnia, gdy w tym dniu przyjmują sakramenta św. i pomodlą się na intencję Ojca św., czyli odmówią przynajmniej 1 Ojcze nasz, 1 Zdrowaś Marjo i 1 Chwała Ojcu — zyskać mogą odpust zupełny?

Odpust zupełny jest *przywiązany także do: odmówienia różańca przed Najśw. Sakramentem po przyjęciu Komunii św., do udziału w procesji z Najśw. Sakramentem, łącznie z przyjęciem sakramentów św. i pomodlenia się na intencję Ojca św.*

do nawiedzania codziennego przez tydzień Najśw. Sakramentu łącznie z przyjęciem w tym tygodniu chociażby raz sakramentów św. i odmówieniem przy nawiedzaniu Najśw. Sakramentu 5 Ojcze nasz, 5 Zdrowaś Marjo i 5 Chwała Ojcu oraz po jednym Ojcze nasz, Zdrowaś Marjo i Chwała Ojcu na intencje Ojca św.

Dalej odpust zupełny dla poszczególnych dusz w czyściu przebywających zyskać można *od południa 1 listopada do wieczora 2 listopada, pod warunkiem przyjęcia sakramentów św., odwiedzenia kościoła i odmówienia przy każdym odwiedzeniu 5 Ojcze nasz, 5 Zdrowaś i 5 Chwała Ojcu oraz po jednym Ojcze nasz, Zdrowaś i Chwała Ojcu na intencję Ojca św.*

Odpust ten można zyskać ile razy w podanym wyżej czasie wejdzie się do kościoła i tam wskazane modlitwy odmówi.

A nadto nawet *podczas oktawy dnia zadusznego* wierni modlący się na cmentarzach grzebalnych za zmarłych mogą pod zwykłymi warunkami t. j. przyjęcia sakramentów św. pokuty i ołtarza i modlitwy na intencję Ojca św. — zyskać każdego dnia odpust zupełny dla poszczególnych dusz osób zmarłych.

Podczas całego zaś roku *modląc się na cmentarzach* za zmarłych zyskać mogą dla nich odpust lat siedmiu.

Odpustu zupełnego mogą dostąpić ci, którzy przynajmniej dwa razy w miesiącu przez pół godziny *nauczają wiary lub uczą się jej*—jeśli przystąpią do sakramentów św. i pomodlą się, jak podano wyżej. Jakąż to być powinno zachętą dla nauczycieli religji i dla dzieci oraz dla rodziców, aby w domu dzieci uczyli katechizmu.

Odpustu zupełnego dostępuje *Młodzież Katol.*, gdy w niedzielę po dniu 12 listopada przystąpi do sakramentów św. i pomodli się w kościele na intencję Ojca św.

Odpustu zupełnego dostąpić można *w czasie 40 godzinnego nabożeństwa*, gdy łącznie z przyjęciem sakramentów św. odmówi się w Kościele 5 Ojciec nasz, 5 Zdrowaś i 5 Chwała Ojcu oraz wyżej podane modlitwy na intencję Ojca św.

Odpust zupełny jest przywiązany *do współpracy z Akcją Katol.*, n. p. w dniu wstąpienia w główne święta Pana Jezusa, Matki Najśw. i niektórych świętych, za uczestnictwo w nabożeństwie żałobnem za zmarłych członków lub w rekolekcjach przy spełnianiu zwykłych warunków wyżej podanych.

A odpustów częściowych członkowie Akcji katol. dostąpić mogą już za każdy udział w zebraniu lub za noszenie chociażby przez jeden dzień odznaki Akcji katol.

Z wielkiego bogactwa łask odpustowych przytoczyłem tylko kilka najłatwiej dla nas dostępnych, nie mogąc wyliczyć wszystkich odpustów szkaplerznych, różańcowych, brackich i drogi krzyżowej.

Zbliżył się znowu czas rozpamiętywania Męki Pańskiej a z nim sposobność do pobudzenia się do żalu i pokuty. Pobudki silne i święte znajdziecie we wszystkich obrzędach kościelnych tego czasu, począwszy od posypania głowy popiołem w środę popielcową, poprzez śpiewanie „Gorzkich żali” współczujących z cierpiącymi Zbawicielem i Matką Najśw., aż do nawiedzenia grobu Pańskiego.

Jest to czas poważny i święty—tem świętszy, że przeznaczony na duchowe uzdrowienie tych, co podlegają chorobom grzechów. A liczne są grzechy ludzi, u jednych lżejsze u drugich cięższe. Sprawiedliwość Boża domaga się zadosyćuczynienia. „Nie mniemaj”, powiada Pismo św. (II Mach. 7, 9), „żebyś miał ujść karania, żeś się ważył przeciw Bogu walczyć”. Kto nam pomoże usunąć zaporę, którą sami kładziemy między Bogiem a sobą?

Oto Kościół śpieszy nam z tą pomocą, podaje nam nietylko moce sakramentów św., lecz nadto przez odpusty, zaczerpnięte z duchowej skarbnicy Bożej, umożliwia nam zupełne wykupienie się nawet od kar doczesnych.

Trzeba tylko po nie sięgać chętnie i z wdzięcznością, gdy warunki pozyskania odpustów tak są uproszczone.

Żalimy się nieraz na krzyże, jakie nam Pan Bóg zsyła, ciąży nam to lub owo niepowodzenie, nawiedza nas nieprzywidziany smutek i przygnębienie. Czy to może nie objawy kar doczesnych, nakładanych przez sprawiedliwość Bożą? A któż z nas wie ile tej naszej odpowiedzialności nagromadziło się już tam w naszej księdze żywota? Mało ludzi o tem myśli, mało poczuwa się już tu na ziemi do wyplacania się sprawiedliwemu Sędziemu niebieskiemu, aby ułatwić sobie i przyspieszyć wejście do wiecznej chwały.

A nadto niema donioślejszego objawu miłości bliźniego jak ułatwienie jego duszy osiągnięcia wiekuistego zbawienia. Drogą do tego i najłatwiejszym sposobem jest ofiarowanie pozyskanego dla siebie odpustu duszom w czyścju cierpiącym. Z jaką radością i wdzięcznością przyjmują one każdą ulgę doznaną przez zmniejszenie swych kar doczesnych, które im przynosi nasz odpust zupełny lub częściowy za nie ofiarowny. Uczy. św. Heronim: „Jaką pociechę niesiesz umarłym, taką odbierzesz też od nich”. A św. Jan Vianney, proboszcz z Ars, mawiał: „Gdyby ludzie wiedzieli, ile łask mogliby sobie wyjednać przez dusze czyścicowe, z pewnością nie zapominaliby o nich... Ponieważ nie mogą się same przez się uwolnić od mąk czyścicowych, są zniewolone uciekać się do pośrednictwa naszego. Ale i one modlą się za tych, którzy o nich pamiętają”.

Duch św. zaś zapawnia w psalmie 40 Pisma św., który Kościół przytacza w nabożeństwie za zmarłych: „Błogosławiony, który ma baczenie na potrzebnego..., w dzień zły (czyli śmierci) wybawi go Pan”.

Przeto zwróćmy bacniejszą uwagę na ten skarbiec Kościoła, który nazywamy odpustami i z którego pełną ręką codziennie czerpać możemy przy warunkach tak łatwych i każdemu dostępnych.

W miarę silniejszego korzystania z odpustów uświęcać się będą dusze żyjących, a niebo będzie się zaludniało duszami z czyściami uwolnionymi.

Łaska Pana naszego Jezusa Chrystusa niech będzie zawsze z wami.

Łomża, d. 25 stycznia 1935 r.

† Stanisław Bp.
Biskup Łomżyński

Powyższy list pasterski WW. Ks.Ks. Proboszczowie i Prefekci odczytają w miejsce kazania w niedzielę d. 3 marca b. r.

Przy nadchodzącym Wielkim Poście WW. Ks. Ks. Proboszczowie zechcą zwrócić uwagę na przepisy postne zawarte w kan. 1250—1257. Na mocy kan. 1245 przysługuje Ks. Ks. Proboszczom prawo dyspensowania ze słusznej przyczyny w poszczególnych przypadkach osoby lub rodziny od abstynencji i od postu ścisłego.

Osoby korzystające z dyspensy winne w każdym dniu odmówić Ojciec nasz, Zdrowaś Marjo i Chwała Ojcu na intencję Kościoła oraz w miarę możliwości złożyć na cele dobroczynne jałmużnę do puszek, którą z napisem „jałmużna postna“ należy umieścić w każdym kościele. Ofiary te powinny być wyjmowane z puszek jak najczęściej i po Wielkim Poście przesyłane do Kurji Biskupiej ze wzmianką, że to są ofiary postne.

№ 15.

Uroczystość Papiaska.

Zbliża się trzynasta rocznica obioru i koronacji Ojca św. Piusa XI. Opatrzność Boża podtrzymuje jego siły dźwigające ciężar wielkich obowiązków i odpowiedzialności, jakie Pan Jezus złożył na barki Swojego zastępcy na ziemi.

Pomimo podeszłego wieku i wielu zmartwień, sprawianych mu przez bezbożników i walczące z Kościołem kraje, Papież nie ustaje w usiłowaniach około obrony królestwa Chrystusowego na ziemi.

W dowód naszej czci dla Ojca św. Piusa XI polecam WW. Ks.Ks. Proboszczom i Prefektom, aby w niedzielę, dnia 17 lutego

b. r. na nabożeństwach wygłosili odpowiednie kazanie a następnie urządzili na cześć Papieża uroczyste akademje.

O uroczystości papiaskiej należy wiernych powiadomić w niedzielę poprzedzającą.

Wśród wielkich czynów Ojca św. Piusa XI około umocnienia podwalin życia religijnego narodów i wiernych zarządzony przez Niego jubileusz Odkupienia pierwszorzędne zajmuje miejsce. Naprzód bowiem Ojciec św. przypomniał światu, skłaniającemu się coraz więcej ku materializmowi, nieskończoną miłość Boga dla ludzi posuniętą aż do ofiary krzyżowej syna Bożego. A następnie wezwał ludzkość do czci dla Boga i ułożenia życia ziemskiego wedle niezmiennych zasad moralnych, danych nam przez Boga, naszego wiecznego Pana.

Z wdzięczności dla Papieża za tę Jego wielką troskliwość o Kościół i o nasze dusze oddajmy Mu cześć głęboką w dniu, w którym będziemy obchodzili doroczną pamiątkę Jego obioru i koronacji papiaskiej.

Łomża, d. 20 stycznia 1955.

† Stanisław Bp.

№ 16.

Aprobata.

Kurja przypomina zarządzenie J. E. Najdostojniejszego Pastora z dn. 16.XI. 1934 r. (Rozporz. Urzęd. Kurji № 98 str. 196 z 1934 r.) w sprawie odnowienia aprobaty przez księży prefektów i Wikariuszów, które winno być uskutecznione najpóźniej w styczniu b. r.

№ 17.

Brewjarze.

Firma Księgarnia i Drukarnia Katolicka Sp. Akc. w Katowicach, aby choć w części zapobiec szkodliwemu dla kraju wywożenia pieniędzy zagranicę, wypuściła na rynek handlowy, w oprawach wykonanych we własnych zakładach najnowsze wydanie brewjarzy F. Pusteta, zaopatrzone w najnowsze proprium R. Poloniae. Oprawy tak pod względem trwałości jak estetycznego wyglądu niczem nie ustępują oprawom zagranicznym, a kalkulują się znacznie tańiej, bo około zł. 15—na jednym egzemplarzu. Zamówienia kierować należy do wymienionej firmy w Katowicach ul. Marsz. Piłsudskiego 58.

№ 18.

Książki polecane.

Ks. dr. Józef Łapot: Zbiór przykładów z życia współczesnego dla ambony i szkoły. Tom I Wiara. Kielce, nakładem autora.

Książka pożyteczna, mogąca oddać usługi kaznodziejom i kaznodziejom i katechetom dla ożywienia ich nauczania.

№ 19.

Zmiany w duchowieństwie.**Mianowani:**

1. Ks. C. Ostrowski proboszczem w Kadzidle
2. Ks. J. Moroz " w Dobrzyjałowie
3. Ks. J. Krzewski " w Kaletniku
4. Ks. K. Pyszkowski administrator. w Podżylinach
5. Ks. A. Bieńkowski wikariuszem w Teolinie
6. Ks. J. Mioduszewski " w Szumowie
7. Ks. A. Bielawski " w Rutkach.

